

„Prosim vas, vzbudite še mene! Pojdem z vami malo po gozdu, ako dovolite.“

„Prav veselilo me bo. Krasen gozd imamo — marsikaj boste videli.“

Vstala sva. Logar me je popeljal v temačno staničo, pokazal mi posteljo, pa dejal: „Lahko noč, pa ne odpirajte oken; proti jutru je nezdrav vzduh, in kdor ni vaju, bi utegnil zboleti.“ —

Naslednjega dne me je logar rano vzbudil, ko je bil v gozdu še somrak in so se jeli svitati samo še vrhovi najvišjih dreves. Zavila sva v šumo. Gozd je bil sam spev, sama rosa, sam cvet, sam vonj. Ko pa je logar videl, da sem tako prešinjen od krasnega gozda, me je silil, naj ostanem pri njem še par dni, da mi pokaže vse, kar je lepega v gozdu, in pove marsikaj iz svojega življenja.

Kaj rad sem sprejel to ponudbo. In vodil me je po posekah, po mladovju, med mogočnimi orjaki, skozi goščave dol in gor. Tupatam sva sedla pod temnimi hrasti, kamor je hodila srna lizat potreseno sol; sedla sva k jarku pod jelševjem ob žuborečem potoku, kjer so cvetele spominčice, prepevali slavci in se oglašale čaplje; sedevala sva po kamenitih rebrih v gostem grmovju, kjer je rastlo brinje, dehtela materina dušica in poletavalo sto in sto metuljev — in tam mi je pripovedoval logar različne važne dogodke iz svojega življenja.

Pomladne basni.

1. Kos in pastiričica.

Ze so topli pomladni žarki stalili mrzli sneg in privabili tuintam bel zvonček ali rumeno trobentico iz premrlih tal. Črni kos je veselo žvižgal v gosti seči širne ograde radostno pomladansko pesem. In kaj bi ne žvižgal radostne volje, saj je spet ozelenela tista veja, na katero bo pripel drobno gnezdo; saj je spet ozelenela ograda, njegovo kraljestvo.

Priletela je pastiričica k seči, veselo potresla dolgi tanki repek in pozdravila kosa: „No, pozdravljen, stričko kos!“

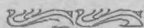
„Ho, kaj si se že naveličala juga, da si že nazaj?“ se začudi ta.

„E, res lepo je na jugu, samo solnce, vedna pomlad, večni maj! A kaj, ko ni doma. Komaj sem že čakala, da mine zima; in takoj, ko sem začutila, da so prišli milejši dnevi v te kraje, sem zapustila južno solnce in poletela kolikor mogoče hitro, da spet pridem brž v domače kraje. No, in tu dobim tebe, dragega lanskega znanca. Kako si pa ti prezimil?“ povpraša pastiričica.

„E hudo je bilo, hudo. Zima ostra, hrane pa malo! Tudi sem se bil ujel, in neki deček me je imel več kot tri tedne zaprtega v ozki kletki. No, pa takrat je bilo že še. Bil je zunaj mraz, a fanté me je imel na gorkem. Tudi stradal nisem. A dečko je bil malo neroden in ušel sem mu v lepo ogrado, kjer sem gnezdil lani. E, najlepše je doma, če je prav hudo. Kaj pa ti praviš,“ vpraša kos.

„Najlepše je doma, najlepše! Vedno sem na jugu mislila na širo ogrado, na gosto seč. Res lepi so logi pomorančini, z vej se bliščijo zlate citrone, vsakobojne rože dehtijo prijetno vonjavo; a vendar sem vedno mislila na ogrado, na gosto mejo, na poljske rože. No hvala Bogu, in sedaj sem tukaj! Ej, najlepše je doma. Zapojva pesem o pomladi!“ nasvetuje pastiričica.

In pela sta veselo kos in pastiričica pesem o vesni, o ogradi in o prostosti...

2. Slavec, potok in vrba.

Spet se je nastanil slavec v tihi šumici. Lepa je tista šumica! Srebrne breze in topoli rastejo v nji; tuintam grm posut z belim cvetjem, pisane poljske rože. Po sredi te šumice pa teče srebrn potoček, ob njem pa rastejo vrbe in se klanjajo le bistrim valčkom, kakor bi poslušale njih bajke o bisernih podzemskih dvoranah palčkov, kjer so bili rojeni. In kadar se na večer lovijo zadnji žarki solnca in trepečejo med vejami, takrat zapoje slavček svoje mile tožne pesmi.

Pa ga vpraša potoček pomladnega večera: „Slavček, zakaj pa si letel dol na jug; zakaj nisi ostal tukaj?“

„Oj potoček! Kako naj ostanem tukaj, ko pride zima in zakrije nebo s temnimi meglicami? Ali ne veš, da sem rojen za solnce, in da ne morem živeti brez njega? Zato sem letel na solnčni jug, kjer se vedno smeje solnce z jasnega neba,“ odgovori slavec.

„Pa če si rojen za solnce, zakaj prepevaš svoje pesmi zvečer in poješ včasih celo noč, da še spati ne morem. Zakaj ne poješ podnevi?“ ga zavrne vrba.

„Oj vrba, ti si privezana in priklenjena na zemsko tla in me ne umeš. Podnevi samo strmim v vseobsevajoče solnce in pijem njegove žarke. A zvečer, ko zaide, se zbudijo v meni pesmi, pa to niso pesmi, to so tožbe, da je izginilo solnce. Zato so moje pesmice žalostne; in ponoči tožim nemoteno, ker svet spi in ne sliši tožbâ, ker jih nima nikdar rad!“ ji odgovori slavec.

Ali ni tako tudi pri ljudeh?

Bogumil Gorenjko.

